

PATVIRTINTA

Ukmergės Užupio pagrindinės mokyklos
direktorius 2024 m. sausio 8 d.
įsakymu Nr. V-1

**UKMERGĖS UŽUPIO PAGRINDINĖS MOKYKLOS
MOKYKLINIO GELTONOJO AUTOBUSO NAUDOJIMO, SAUGOJIMO,
ATSAKOMYBĖS IR APSKAITOS DOKUMENTŲ PILDYMO TVARKOS APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Mokyklinio autobuso naudojimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja mokyklinio autobuso naudojimo, kontrolės, atsakomybės, saugojimo ir remonto tvarką.

2. Apraše vartojamos sąvokos:

2.1. **Mokyklinis autobusas** – geltonas vaikų vežimo skiriamaisiais ženklais paženklintas autobusas, kuriuo vežami vaikai (švietimo įstaigų mokiniai). Prie mokyklinių autobusų priskiriami ir kitos spalvos autobusai, kuriais vežami vaikai į švietimo įstaigą ar iš jos pagal sudarytas su vežėjais sutartis ir kurie paženklinti vaikų vežimo skiriamaisiais ženklais.

2.2. Kitos Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir Kelių eismo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. 1950 „Dėl Kelių eismo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Kelių eismo taisyklės).

3. Mokinių vežimas mokykliniais autobusais organizuojamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymu, Lietuvos Respublikos kelių transporto kodeksu, Kelių eismo taisyklėmis ir atsižvelgiant į Mokinių vežiojimo organizavimo metodines rekomendacijas, kurioms pritarta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2003 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. ISAK-1778 „Dėl Mokinių vežiojimo organizavimo metodinių rekomendacijų“ (toliau – Mokinių vežiojimo organizavimo metodinės rekomendacijos).

4. Kvalifikaciniai ir elgesio reikalavimai mokyklinio autobuso vairuotojui nustatyti šiame Apraše, Kelių eismo taisyklėse, C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D, DE kategorijų motorinių transporto priemonių vairuotojų mokymo pradinei profesinei kvalifikacijai įgyti ir vairuotojų periodinio profesinio mokymo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2011 m. vasario 3 d. įsakymu Nr. 3-79 „Dėl C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D, DE kategorijų motorinių transporto priemonių vairuotojų mokymo pradinei profesinei kvalifikacijai įgyti ir vairuotojų periodinio profesinio mokymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, ir kituose šią sritį reglamentuojančiuose Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

5. Mokyklinių autobusų techniniai ir žymėjimo reikalavimai turi atitikti reikalavimus, nustatytus Kelių eismo taisyklėse ir Mokyklinių autobusų ženklinimo įspėjamosiomis mirksinčiomis oranžinėmis šviesomis reikalavimų apraše, patvirtintame Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2012 gegužės 31 d. įsakymu Nr. 2B-224 „Dėl Mokyklinių autobusų ženklinimo įspėjamosiomis mirksinčiomis oranžinėmis šviesomis reikalavimų aprašo patvirtinimo“.

6. Autobusas įsigyjamas, parduodamas ar nurašomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymu ar kitais norminiais aktais.

II SKYRIUS MOKYKLINIŲ AUTOBUSŲ NAUDOJIMAS

7. Mokykliniai autobusai naudojami:

7.1. toliau kaip 3 kilometrai nuo mokyklos gyvenančių mokinių, kurie mokosi pagal priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo programas, ir vaikų, kuriems ugdymas pagal ikimokyklinio ugdymo programą, vadovaujantis švietimo, mokslo ir sporto ministro ir socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka ir kriterijus, yra privalomas, neatlygintinai vežti į mokyklas ir į namus pagal su Ukmergės rajono savivaldybės administracijos direktoriumi suderintus ir mokyklos direktoriaus įsakymu patvirtintus maršrutus;

7.2. mokiniams, kurie turi specialiųjų ugdymosi poreikių ir nepajėgia patys atvykti į bendrojo ugdymo mokyklą (negali savarankiškai vaikščioti, dėl didelių sutrikimų yra nesaugūs gatvėje) vežti;

7.3. mokiniams vežti į paskirtus egzaminų centrus laikyti brandos egzaminus, dalyvauti pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinime;

7.4. mokiniams vežti į savivaldybės, regioninius ir respublikinius mokinių saviraiškos renginius (dalyvauti konkursuose, olimpiadose, varžybose, dainų, šokių šventėse ir kt.);

7.5. mokiniams vežti į pažintinės veiklos renginius;

7.6. mokiniams vežti į Švietimo pagalbos tarnybos konsultacijas;

7.7. mokiniams vežti į neformaliojo švietimo, socialines paslaugas teikiančias mokyklas, nevyriausybinę organizacijų, kultūros įstaigų organizuojamus renginius;

7.8. ikimokyklinio amžiaus vaikams, lydimiems paskirto asmens, vežti į ugdymo įstaigą ir į namus (mokykliniam autobusui vykstant patvirtintu grafiku, esant laisvoms vietoms);

7.9. mokytojams (darbuotojams) vežti:

7.9.1. į kvalifikacijos tobulinimo, edukacinius renginius (laisvu nuo mokinių pavėžėjimo laiku);

7.9.2. į susitikimus su bendradarbiaujančiomis mokyklomis (laisvu nuo mokinių pavėžėjimo laiku);

7.9.3. į vykdomų projektų veiklas (laisvu nuo mokinių pavėžėjimo laiku);

7.9.4. į ugdymo užsiėmimus (mokykliniam autobusui vykstant patvirtintu grafiku, esant laisvoms vietoms).

7.10. mokyklos bendruomenės nariams vežti į renginius (laisvu nuo mokinių pavėžėjimo laiku);

7.11. kitoms mokyklos reikmėms ugdymo proceso organizavimui užtikrinti (atsivežti įsigytiems vadovėliams, ugdymo priemonėms, klasės vadovui ar socialiniam pedagogui lankyti mokinius šeimose ir kt.).

8. Mokykla mokyklinį autobusą gali naudoti savo mokinių, mokytojų išvykoms ne pagal ugdymo planą vežti, apmokant kuro išlaidas:

8.1. mokyklinio autobuso naudotojai pateikia direktoriui prašymą, kuriame nurodo asmenis, atvykimo laiką ir vietą, kelionės maršrutą ir tikslą;

8.2. nuoma įforminama įsakymu, kurio kopija įteikiama vairuotojui;

8.3. Įsakymu paskiriamas atsakingas asmuo už kelionę, patvirtinamas vykstančiųjų asmenų skaičius bei vardinis sąrašas, išvykimo vieta ir laikas, kelionės maršrutas, orientacinis kelionės laikas.

9. Esant savivaldybės vykdomosios institucijos ar jos įgalioto asmens leidimui, mokykliniu autobusu gali naudotis ir kitos Ukmergės rajono savivaldybės švietimo įstaigos šio Aprašo 6 punkte nurodytoms funkcijoms vykdyti, apmokant kuro išlaidas.

III SKYRIUS

MOKINIŲ VEŽIMAS MOKYKLINIŲ AUTOBUSU

10. Vairuotojas iki mokinių vežimo nustatyto (-ais) maršrutu (-ais) pradžios turi žinoti mokinių vežimo maršrutą, tvarkaraštį, sustojimo vietas, kitus su vežimu susijusius dokumentus, susipažinti su vežamais mokiniais. Už organizuotą mokinių vežimą atsakingas asmuo ir vairuotojas su mokiniais turi aptarti važiavimo tvarką ir taisykles.

11. Jei vežami ikimokyklinio amžiaus ir / ar neįgalūs mokiniai, kurie negali savarankiškai vaikščioti, mokykliniame autobuse važiuoja mokinius lydintis asmuo.

12. Mokiniai turi būti įlaipinami ar išlaipinami tik patvirtinto maršruto numatytose nuolatinėse mokyklinio autobuso sustojimo vietose.

13. Į sustojimo vietą mokyklinis autobusas turi atvažiuoti ir išvažiuoti iš jos tvarkaraštyje nustatyto laiku. Mokiniai turi būti instruktuoti, kaip elgtis, jeigu autobusas vėluoja ar neatvažiuoja.

14. Mokiniai mokyklinio autobuso sustojimo vietoje turi būti ne vėliau kaip tvarkaraštyje nustatyto laiku. Jeigu mokiniai nuolat vėluoja į mokyklinį autobusą, vairuotojas turi pranešti už organizuotą mokinių vežimą mokykloje atsakingam asmeniui, kuris išsiaiškina vėlavimo priežastis ir jas šalina.

15. Mokiniai mokykliniame autobuse turi nusiimti kuprines, sėdėti ramiai savo nuolatinėse sėdėjimo vietose, užsisėgę saugos diržus, nevaikščioti. Vežant mokinių neįgaliojo vežimėlyje, vežimėlis turi būti pritvirtintas tam skirtomis prisegimo sistemomis.

16. Į mokyklą atvežtus mokinius reikia išleisti taip, kad jiems nereikėtų pereiti kelio.

17. Tik mokykliniam autobusui sustojus mokiniai gali prieiti prie autobuso, norėdami įlipti ar pakilti iš užimamų sėdimų vietų, norėdami išlipti. Vairuotojas stebi, kad į autobusą būtų įlipama ir išlipama tik jam visiškai sustojus. Į autobusą pirmieji įlipa jaunesni mokiniai, pirmieji išlipa – vyresni. Atidaryti autobuso duris ir įleisti arba išleisti mokinius vairuotojas turi tik autobusui sustojus ir įsitikinęs, kad yra saugu.

18. Išlipančius mokinius vairuotojas įspėja, kad išlipę iš mokyklinio autobuso jie neitų per kelią pro autobuso galą ir priekį, o palauktų, kol jis nuvažiuos, arba prieš pereidami kelią, mokiniai paėjėtų toliau nuo autobuso galo, kad matytų kelią. Tamsiu paros metu vairuotojas, mokinius lydintis asmuo ir mokiniai turi būti su atšvaitais.

19. Atsitikus bet kokiam nenumatytam atvejui, mokinių negalima palikti vienu, be priežiūros. Įvykus eismo įvykiui, jei yra sužeistų, reikia nedelsiant kviešti greitąją medicininę pagalbą ir policiją, jei įmanoma, suteikti pagalbą.

IV SKYRIUS

MOKINIŲ SAUGUMO UŽTIKRINIMAS

20. Asmenys atsakingi už saugų mokinių vežimo organizavimą mokykloje yra skiriami direktoriaus įsakymu. Mokyklos vairuotojas darbe vadovaujasi direktoriaus patvirtinta vairuotojo darbo instrukcija, parengta pagal Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2001 m. sausio 10 d. įsakymą Nr.4 „Dėl tipinės Mokyklinio autobuso vairuotojo darbo instrukcijos ir Mokyklinio autobuso vairuotojo instruktavimo tvarkos patvirtinimo“.

21. Mokyklinio autobuso vairuotojas instruktuojamas prieš mokslo metų pradžią.

22. Mokiniai instruktuojami pirmą mokymosi savaitę. Prieš ekskursijas ir išvykas mokinius instruktuoja ekskursijas organizuojantis mokytojas ar kitas atsakingas asmuo.

23. Klasių vadovai surenka duomenis apie mokinių poreikį naudotis mokykliniu autobusu ir pateikia mokyklos administracijai iki rugsėjo 2 dienos.

24. Naudodamiesi mokyklinio autobuso paslaugomis mokiniai privalo laikytis mokinių saugaus elgesio taisyklių reikalavimų (1 priedas).

V SKYRIUS DARBUOTOJŲ PAREIGOS IR ATSAKOMYBĖ

25. Mokyklinį autobusą vairuoti gali tik mokyklos vairuotojas arba, išimties atveju, mokyklos direktoriaus įsakymu paskirtas kitas darbuotojas.

26. Vairuotojas veža mokinius vadovaudamasis Kelių eismo taisyklėmis ir šiuo Aprašu. Jis privalo nedelsdamas informuoti apie visas iškilusias mokinių vežimo problemas (maršrutų organizavimo, autobuso techninio aptarnavimo ir remonto, techninės apžiūros, grafiko, mokinių elgesio, jų punctualumo ir t. t.).

26. Mokyklinio autobuso vairuotojas atsako:

26.1. už teisingą ir saugų mokyklinio autobuso eksploatavimą;

26.2. už kasdienę ir periodinę techninę priežiūrą;

26.3. už kelių eismo taisyklių laikymąsi;

26.4. už savalaikį mokyklinio autobuso pristatymą atlikti planinę techninę apžiūrą.

27. Mokyklinio autobuso techninės būklės kontrolę, draudimą, privalomąją techninę apžiūrą ir remontą, teisės aktų nustatyta tvarka, organizuoja mokyklos direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams.

28. Kelyje sugedus mokykliniam autobusui, vairuotojas nedelsiant informuoja direktoriaus pavaduotoją ūkio reikalams ar mokyklos direktorių, pasirūpina mokinių (keleivių) saugumu.

29. Jei mokykliniam autobusui reikalingas remontas vairuotojas apie tai informuoja direktoriaus pavaduotoją ūkio reikalams.

30. Vairuotojui draudžiama mokykliniame autobuse palikti techninį pasą, draudimo liudijimą ar kitus dokumentus.

31. Vairuotojas privalo užtikrinti, kad mokyklinio autobuso salone vežant mokinius nebūtų vežama jokių krovinių, aštrių ar sunkių daiktų, kurie sukeltų pavojų staigiai stabdant ar eismo įvykio metu, bei kad nebūtų vežami pašaliniai asmenys arba daugiau mokinių, negu mokykliniame autobuse yra sėdimų vietų.

32. Mokyklinis autobusas po darbo, švenčių ir poilsio dienomis, darbuotojų atostogų, ligos ar komandiruočių laikotarpiu saugomas Ukmergės Užupio pagrindinės mokyklos garaže (Vilniaus g. 87) arba mokyklos kieme (Linų g.4), išskyrus tuos atvejus, kai mokykliniu autobusu vykstama į komandiruotę. Paliekant mokyklinį autobusą privaloma uždaryti langus, duris, užrakinti transporto priemonę ir įjungti apsaugos sistemą (jei ji yra).

33. Mokyklinio autobuso vairuotojas, vykdydamas pareigas, už įvykio keliuose padarinius atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka. Žala, padaryta mokinio ar kito keleivio sveikatai, gyvybei vežimo metu, atlyginama Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

VI SKYRIUS KURO SUNAUDOJIMO APSKAITA

34. Mokyklinio autobuso kuro normą nustato Ukmergės Užupio pagrindinės mokyklos direktoriaus įsakymu patvirtinta komisija, pagal kuro normų nustatymo tvarkos aprašą.

35. Mokyklinio autobuso ridos ir kuro sunaudojimo apskaita tvarkoma vadovaujantis mobiliųjų objektų stebėjimo ir kontrolės sistemos „Fleet Complete“ teikiama duomenimis.

36. Mokyklinio autobuso degalai nurašomi pagal mobiliųjų objektų stebėjimo ir kontrolės sistemos „Fleet Complete“ suformuotus kelionės lapus ir ataskaitas.

VII SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

37. Aprašas gali būti keičiamas ir papildomas pasikeitus teisės aktų reikalavimams.
38. Asmenys pažeidę šios tvarkos reikalavimus, atsako teisės aktų nustatyta tvarka.
-

**UKMERGĖS UŽUPIO PAGRINDINĖS MOKYKLOS MOKINIŲ SAUGAUS ELGESIO
NAUDOJANTIS MOKYKLINIŲ AUTOBUSŲ
TAISYKLĖS**

1. Mokinių saugaus elgesio naudojantis mokykliniu autobusu taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato mokinių elgesį laukiant mokyklinio autobuso, jo viduje ir išlipus iš jo.
2. Su šiomis taisyklėmis mokinius ir tėvus (globėjus, rūpintojus) pasirašytinai supažindina klasių auklėtojai ir pakartoja esant poreikiui per mokslo metus.
3. Mokiniai privalo:
  - 3.1. laukti mokyklinio autobuso tik nustatytoje sustojimo vietoje;
  - 3.2. vykdyti teisėtus vairuotojo nurodymus;
  - 3.3. įlipti/išlipti leidžiama tik visiškai sustojus mokykliniam autobusui;
  - 3.4. į mokyklinį autobusą įlipti ir iš jo išlipti tik leidus mokytojui ar kitam direktoriaus įsakymu patvirtintam asmeniui;
  - 3.5. nusiimti kuprines ir laikyti jas ant kelių;
  - 3.6. prisisegti saugos diržus, važiuojant sėdėti savo vietoje;
  - 3.7. kelionės metu sėdėti ramiai, elgtis mandagiai: nesistumdyti, nevaikščioti, nešiukšlinti ir netriukšmauti, nedaryti žalos mokykliniame autobuse esančiai įrangai;
  - 3.8. tik pilnai sustojus mokykliniam autobusui mokiniai gali priėti, norėdami įlipti ar pakilti iš užimamų sėdimų vietų, norėdami išlipti;
  - 3.9. laiku būti nustatytoje mokyklinio autobuso atvykimo/išvykimo vietoje.
4. **Draudžiama:**
  - 4.1. pamačius atvažiuojant mokyklinį autobusą, išbėgti į važiuojamąją dalį;
  - 4.2. įlipant/ išlipant stumdytis, spraustis pro duris;
  - 4.3. stumdyti mokyklinio autobuso duris, kai lipa kiti mokiniai;
  - 4.4. šiukšlinti, triukšmauti, vaikščioti.
5. Išlipę iš mokyklinio autobuso mokiniai privalo:
  - 5.1. kelią pereiti ten kur jis gerai matomas į abi puses;
  - 5.2. eiti per gatvę tik tam skirtose vietose: pėsčiųjų perėjoje ar sankryžoje;
  - 5.3. einant grupelėmis gatve/keliumi, nesistumdyti, nešūkauti, neišbėgti į važiuojamąją kelio dalį;
  - 5.4. prie drabužių/ kuprinės (matomoje vietoje) turėti prisegtą atšvaitą.